

Helsingin seudun toimialakatsaus

1 | 19

3.4.2019

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema	15
Työmarkkinat Helsingin seudulla	

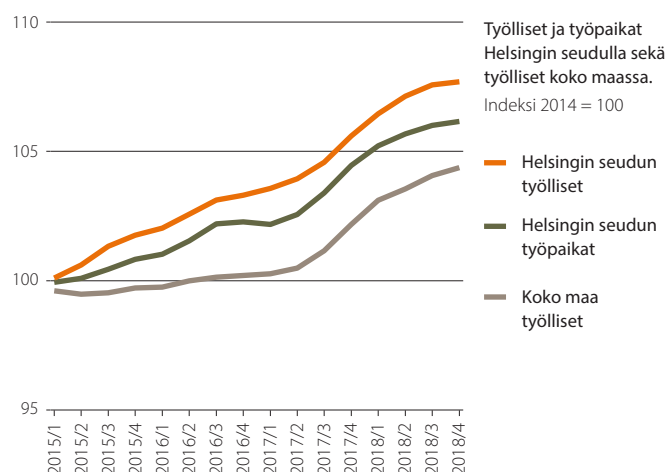
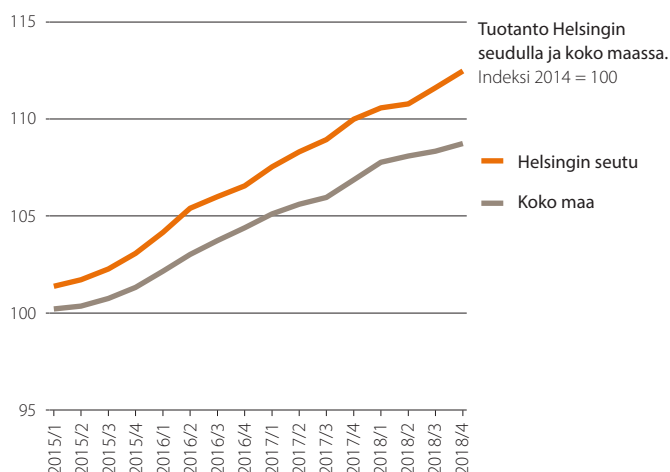
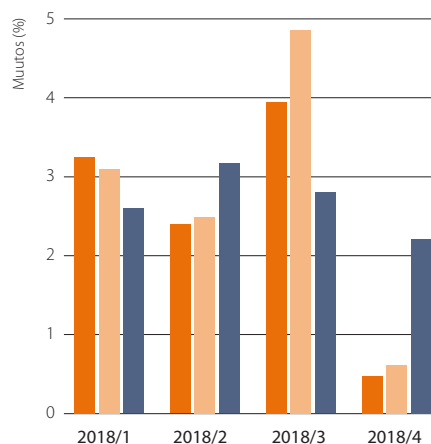
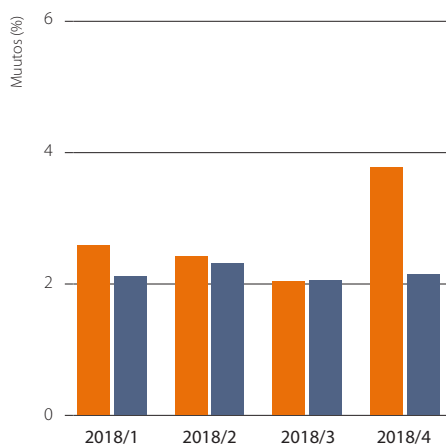
Helsingin seudun tuotannon kasvu jatkui viime vuoden loka–joulukuussa. Myös seudun työllisten ja työpaikkojen määrät kasvoivat edelleen vuoden takaisesta. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2018 viimeiseltä neljännekseltä.

Helsingin seudun tuotannon kasvu vuoden takaiseen verrattuna jatkui vahvana viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli loka–joulukuussa arvion mukaan 4 % korkeammalla tasolla. Vuoden kolmannella neljänneksellä tuotanto kasvoi seudulla 2 %. Koko maan tuotanto kasvoi edellisvuodesta loka–joulukuussa noin 2 %. Viimeksi kuluneen vuoden

aikana tuotanto oli Helsingin seudulla keskimäärin 11 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Koko maassa tuotanto on kasvanut 8 % vertailuvuoden tasosta.

Liiketoiminnan kehitys oli vahvaa viime vuoden lopussa lähes kaikilla aloilla. Jalostusaloista liikevaihto kasvoi vahvasti sekä teollisuudessa että rakentamisessa. Suhdannekehitys jatkui loka–joulukuussa positiivisena myös useilla Helsingin seudun palvelualoilla: liikevaihto kasvoi palvelualoista selvästi liike-elämän palveluissa, informaatio- ja viestintäalalla, majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, kaupan alalla sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa. Alueen yritysten suhdanneodotukset kohenivat hienoisesti teollisuudessa ja rakentamisessa, mutta heikkenivät palvelualoilla. Molemmilla aloilla odotukset ovat varovaisia.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrien kehitystä kuvaavien trendien kasvu jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä. Työllisten ja työpaikkojen määrien kasvu kuitenkin tasaantui vuoden takaiseen verrattuna. Sekä seudun työllisten että työpaikkojen määrä oli vuoden viimeisellä neljänneksellä vajaan prosentin edellisvuotta korkeammalla tasolla. Työllisten määrän trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrä kasvoi loka–joulukuussa noin 2 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudun työllisten määrä oli 6 % ja työpaikkojen määrä 7 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Koko maassa työllisten määrän taso on noussut noin 4 % vertailuvuoteen nähden.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 27 % Suomen väestöstä, sijaitsee 32 % maan työpaikoista ja tuotetaan 37 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 494 200 viime vuoden joulukuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli vii-

meksi kuluneen vuoden aikana 753 200 työllistä ja 800 100 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2017 noin 85 miljardia euroa.

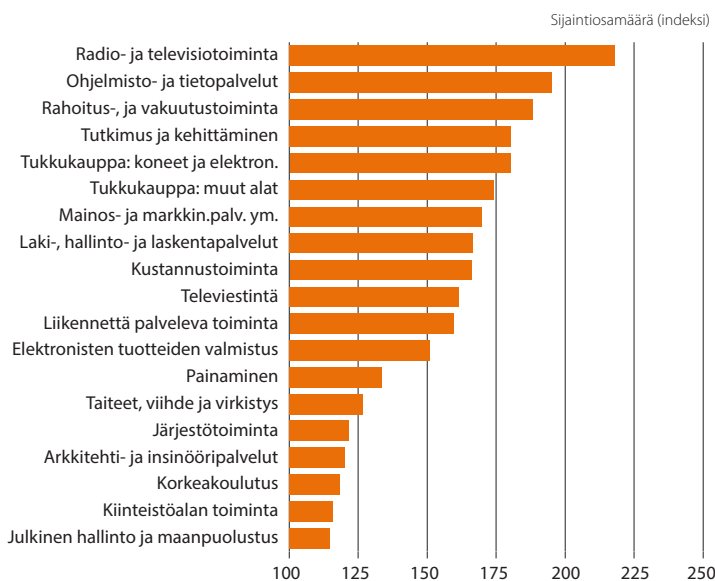
Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 58 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 25 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

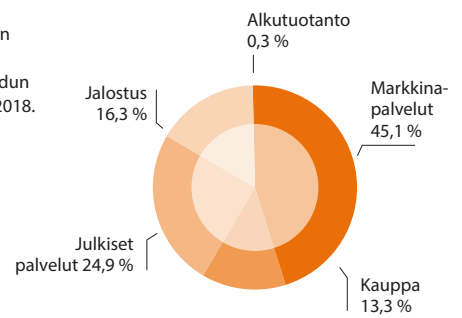
Erikoistumisalat

Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profileista.

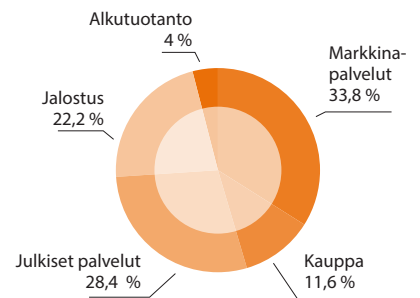
Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat.
Indeksi, koko maa = 100

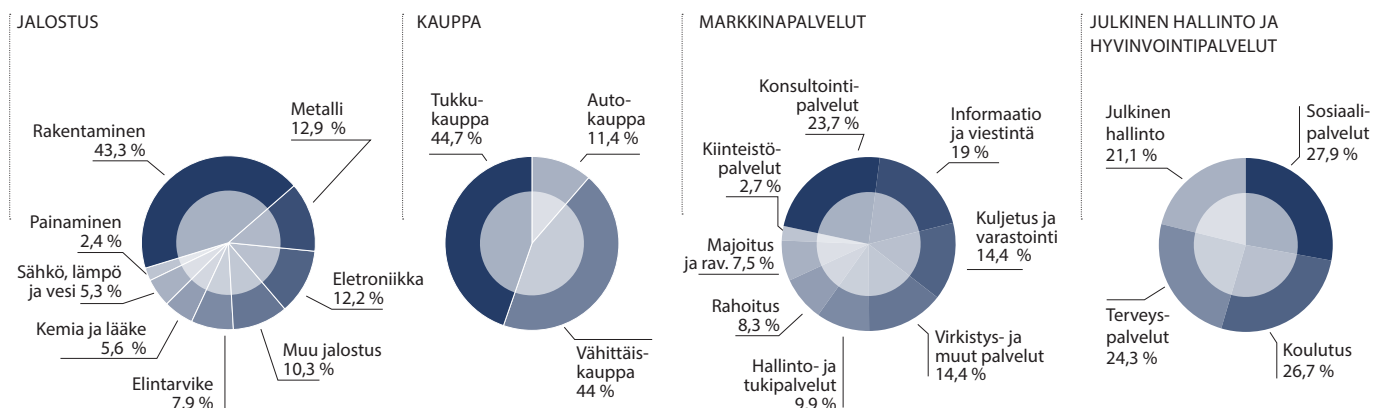
Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2018.

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2018.

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2018.

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun liiketoiminnan kasvu edellisvuodesta jatkui viime vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi ennakoarvion mukaan viime vuoden viimeisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna noin 7 %. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden loka-joulukuussa 1,3 %, tukkuhinnat 4,6 %, teollisuuden tuottajahinnat 4,8 % ja rakennuskustannukset 2,5 %.

Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vuoden viimeisellä neljänneksellä lähes kaikilla päätoimialoilla. Liikevaihdon kasvu edellisvuodesta oli loka-joulukuussa voimakkainta teollisuudessa, jossa liikevaihto kasvoi 10 % vuoden takaiseen nähden. Liikevaihto kasvoi vahvasti lisäksi rakentamisessa ja liike-elämän palveluissa.

Myös yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Palkkasumma kasvoi selvästi edellisvuodesta kaikilla päätoimialoilla. Vuoden takaiseen verrattuna yhteenlasketun palkkasumman kasvua oli vuoden viimeisellä neljänneksellä vajaat 6 %. Päätoimialoista kasvu oli voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla, liike-elämän palveluissa, rahoitusalaalla sekä rakentamisessa.

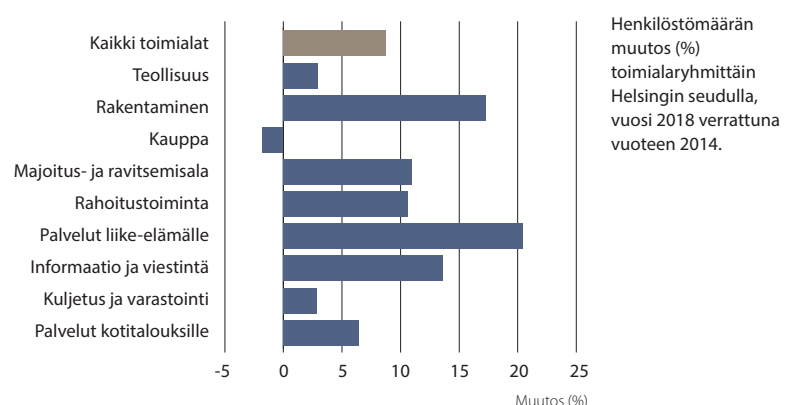
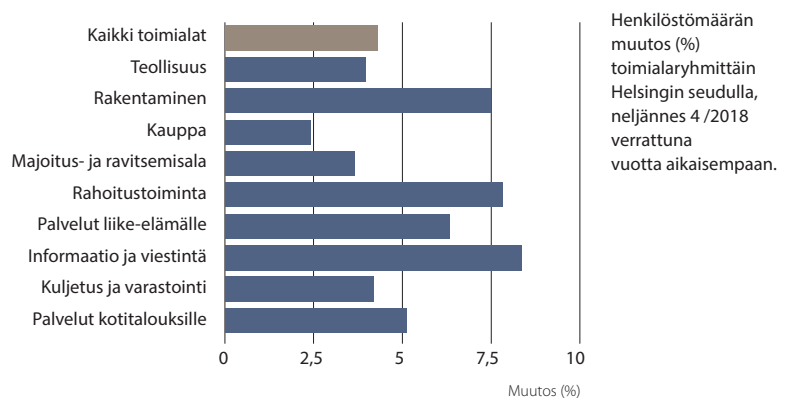
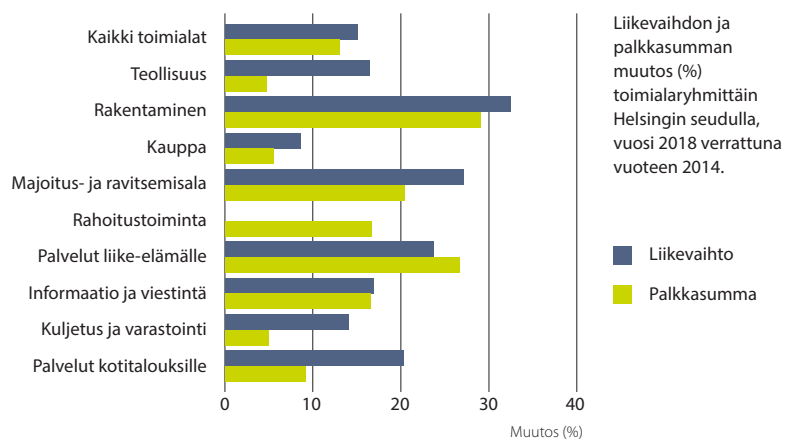
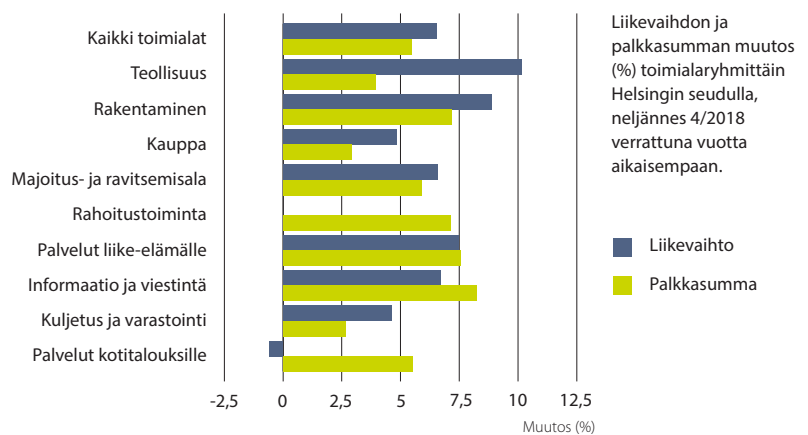
Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 15 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 13 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet 2 % vuoteen 2014 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuoden tasoon nähden eniten rakentamisessa. Kaupan sekä kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihdon kehitys on ollut vuoden 2014 tasoon nähden keskimääräistä heikompaa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

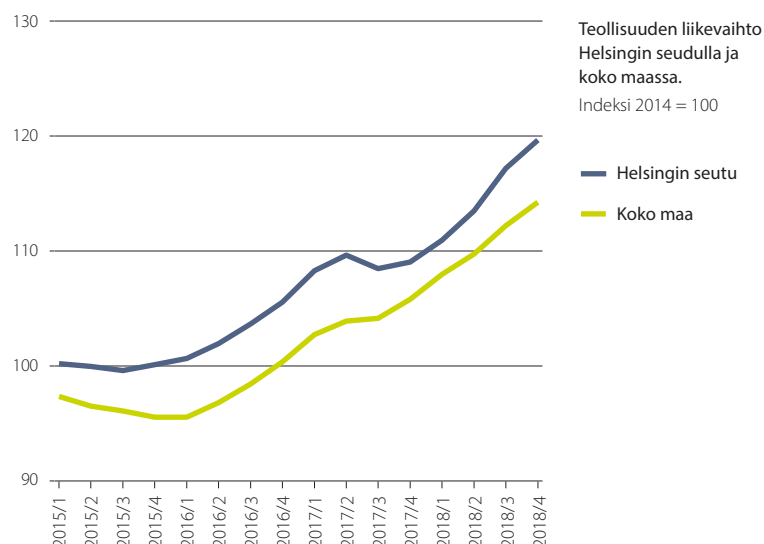
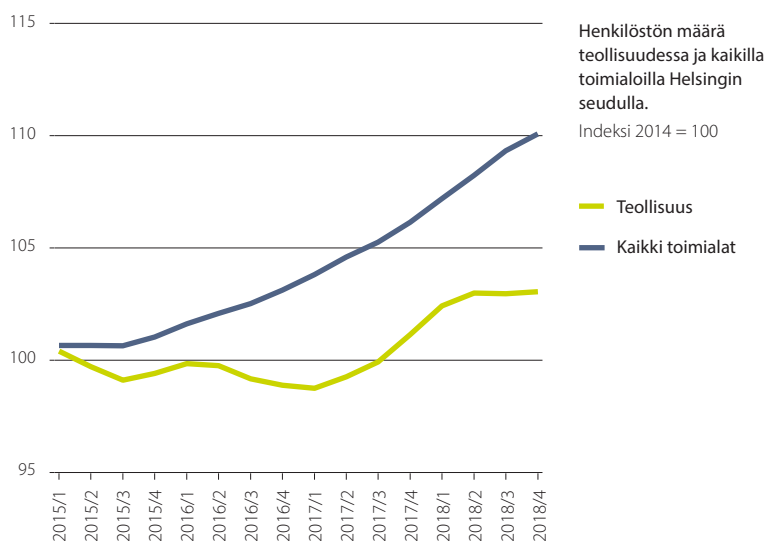
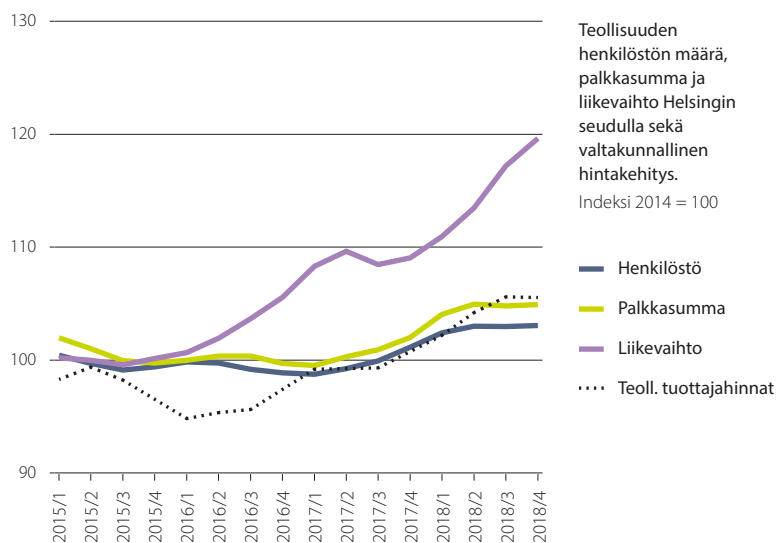
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli loka-joulukuussa noin 4 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Henkilöstömäärä kasvoi kaikilla päätoimialoilla. Henkilöstömäärän kasvu oli voimakkainta informaatio- ja viestintäalalla, jossa kasvua kertyi reilut 8 %.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 9 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Henkilöstömäärän kasvua on ollut vertailuvuoden tasoon nähden eniten liike-elämän palveluissa. Kaupan alalla henkilöstömäärä on alle vertailuvuoden tason.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

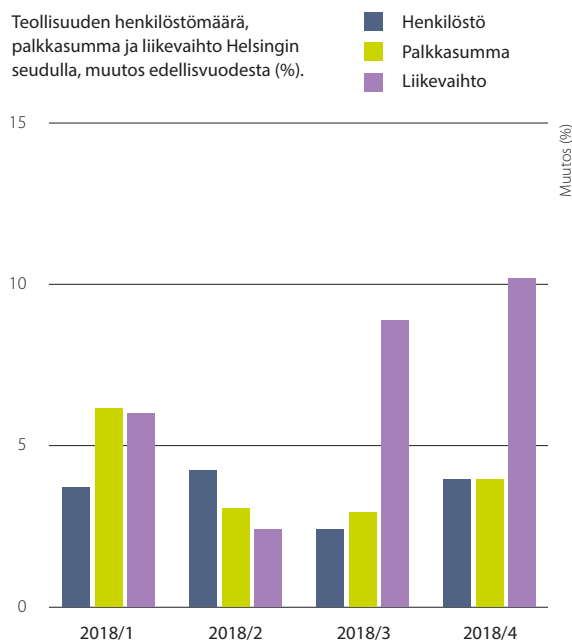

Teollisuusyritysten liikevaihdon trendi kasvoi edelleen.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendin viime vuoden alussa alkanut vahva kasvu jatkui ennakoarvion mukaan vuoden viimeisellä neljänneksellä. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna liikevaihto oli arvion mukaan loka-joulukuussa 10 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Teollisuuden liikevaihtoa nosti tuottajahintojen kasvu. Edellisvuoteen nähden teollisuuden tuottajahinnat kasvoivat loka-joulukuussa vajaat 5 %. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 16 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on noussut reilut 4 %.

Teollisuuden henkilöstömäärän trendin kasvu taantui viime vuoden kolmannella neljänneksellä ja henkilöstömäärän trendi pysyi ennallaan myös vuoden lopussa. Edellisvuoteen verrattuna teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli loka-joulukuussa 4 % korkeammalla tasolla. Myös alan palkkasumman trendi pysyi ennallaan. Vuoden viimeisellä neljänneksellä palkkasumman kasvua kertyi 4 % edellisvuodesta. Vuoteen 2014 verrattuna Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on 3 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma on kasvanut vertailuvuodesta noin 5 %.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 73 300 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

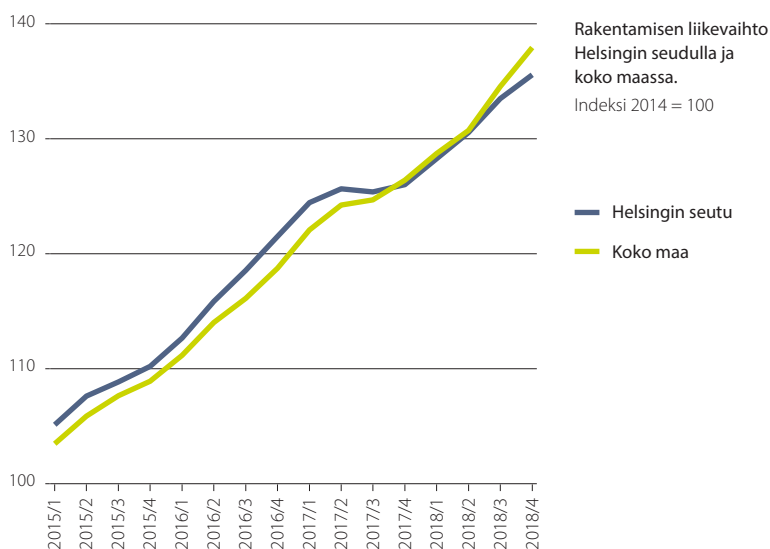
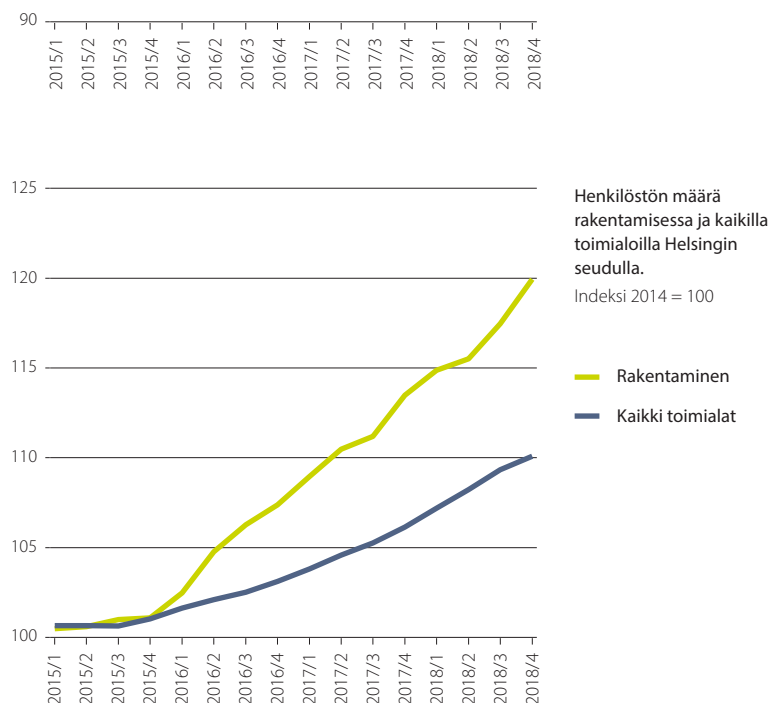
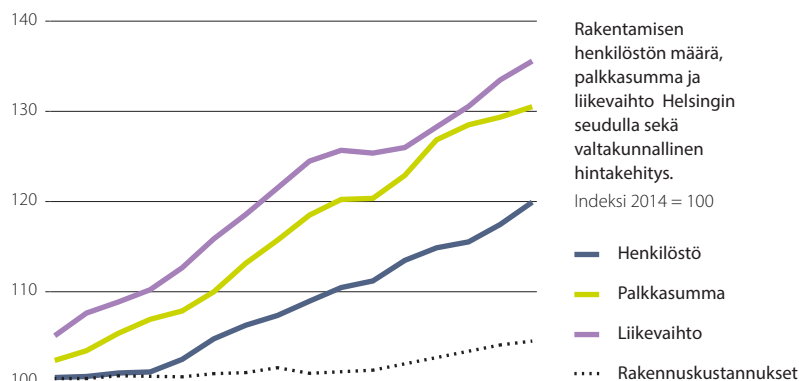
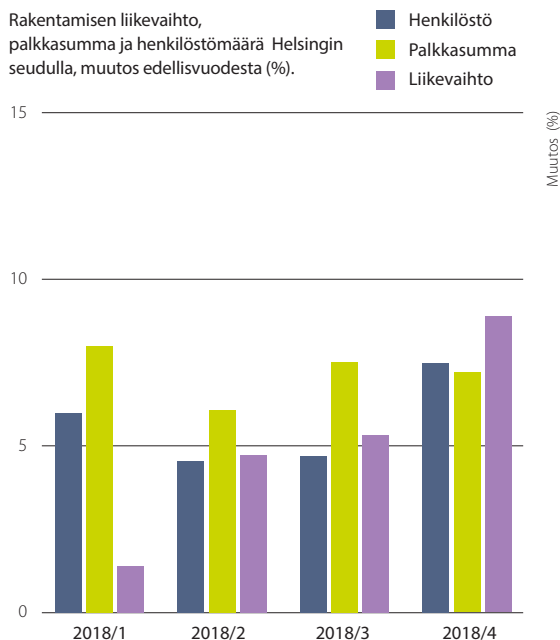
Rakentamisen liiketoiminnan kasvu jatkui.

Rakennusalan liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Arvion mukaan alan liikevaihto oli loka-joulukuussa 9 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset kasvoivat vajaat 3 % vuotta aikaisempaan verrattuna. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Vuoteen 2014 nähden rakennusalan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin vajaan kolmanneksen korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana vajaat 4 %.

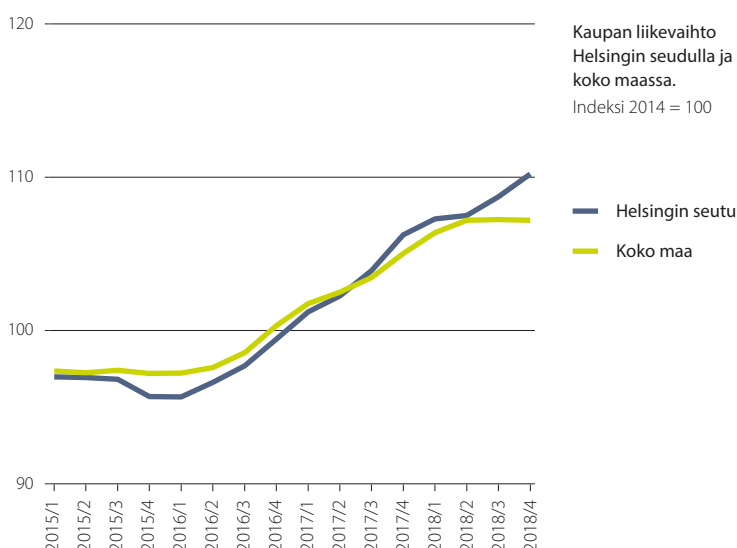
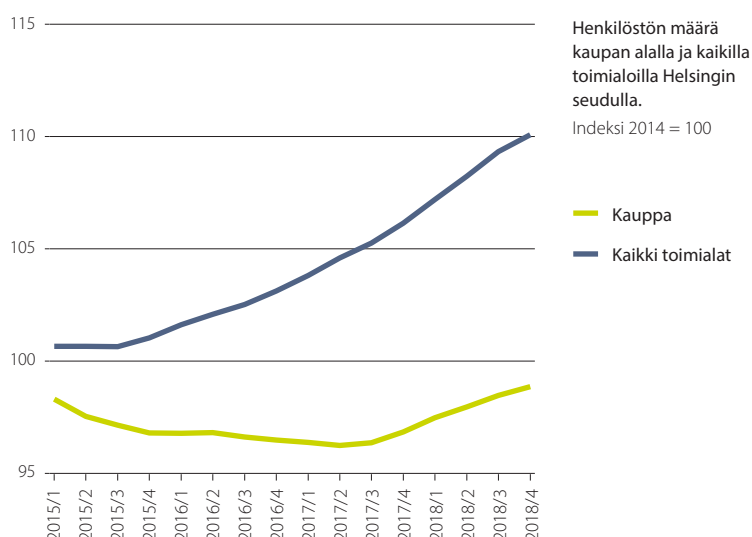
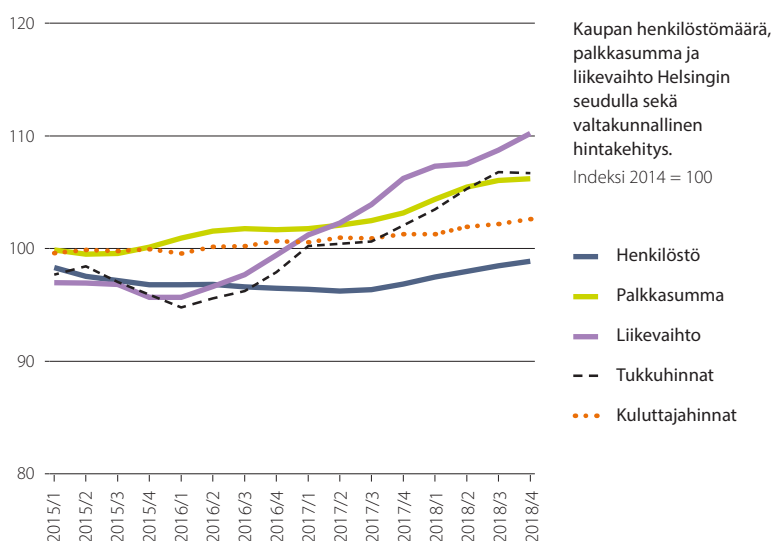
Rakennusyritysten palkkasumman trendin kasvu jatkui viime vuoden loppupuolella. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli loka-joulukuussa 7 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärän kasvua kertyi loka-joulukuussa vajaat 8 %. Vuodesta 2014 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 29 %. Henkilöstömäärä on alalla vertailuvuoteen verrattuna 17 % korkeammalla tasolla.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 56 100 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa,
moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen
vähittäismyynti

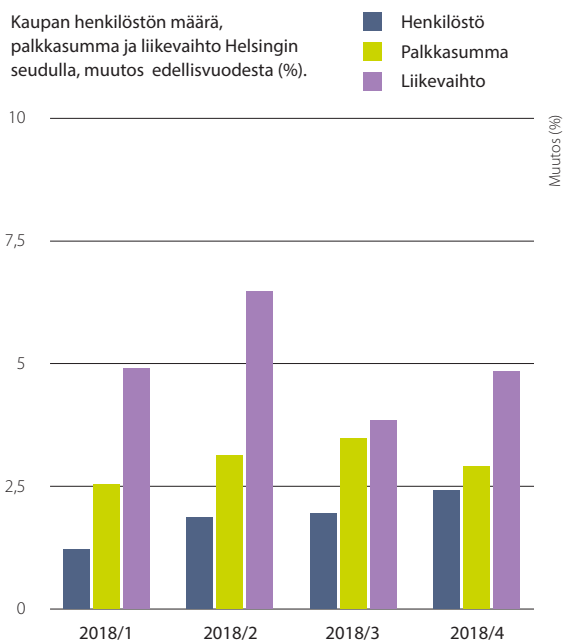

Kaupan alan liikevaihdon trendi kasvoi.

Kaupan liikevaihdon trendi kääntyi kasvuun viime vuoden kolmannella neljänneksellä ja ennakoarvion mukaan trendin kasvu jatkui myös vuoden lopussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan 5 % korkeammalla tasolla. Koko maassa kaupan liikevaihdon trendi pysyi ennallaan. Kaupan liikevaihtoa nosti tukkuhintojen kasvun jatkuminen vuotta aiemmas- ta. Edellisvuoteen verrattuna tukkuhinnat olivat vuoden viimeisellä neljänneksellä vajaat 5 % korkeammalla tasol- la. Kuluttajahinnat nousivat vuoden takaiseen nähden rei- lun prosentin. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla noin 9 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Tukkuhinnat olivat keskimäärin 5 % vertailuvuotta korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 2 % vuoteen 2014 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendin kasvu tasaantui viime vuoden loka-joulukuussa. Edellisvuoteen verrattuna alan palkkasumman kasvua kertyi 3 %. Kaupan henkilöstö- määrän trendin loiva kasvu jatkui viime vuoden loppupuol- lella. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä oli reilut 2 % korkeammalla tasolla. Vuoteen 2014 verrattuna alan palk- kasumma on kasvanut noin 6 %. Kaupan alan henkilöstö- määrä on laskenut vertailuvuodesta 2 %.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 105 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

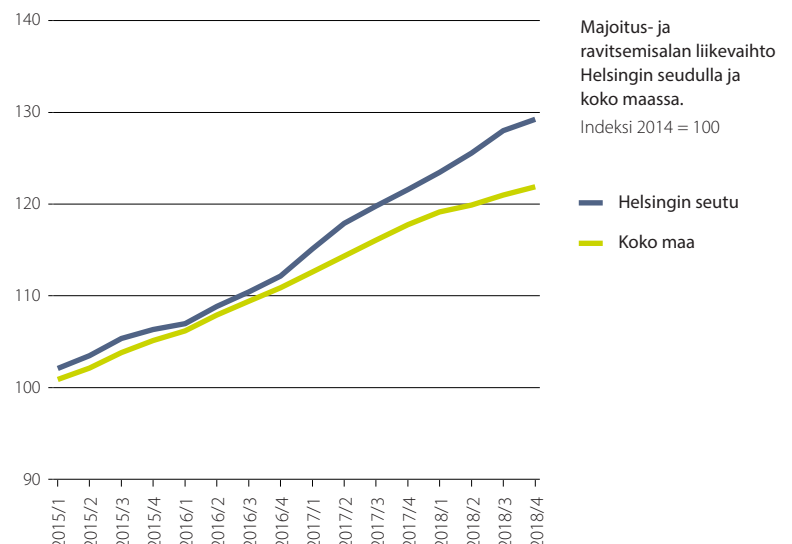
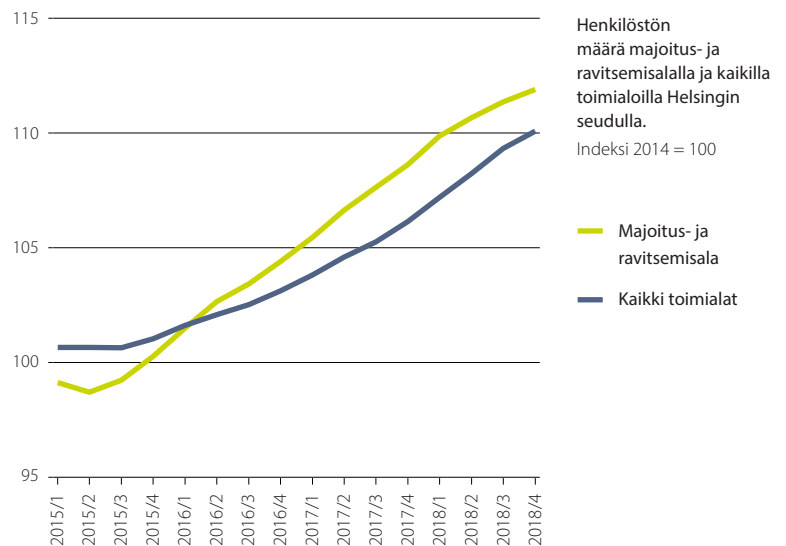
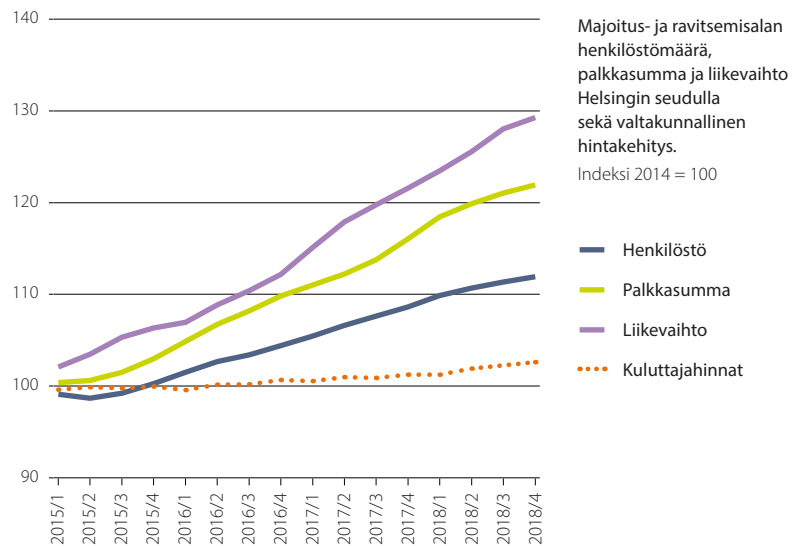
Majoitus- ja ravitsemisalan liiketoiminta kasvoi edelleen.

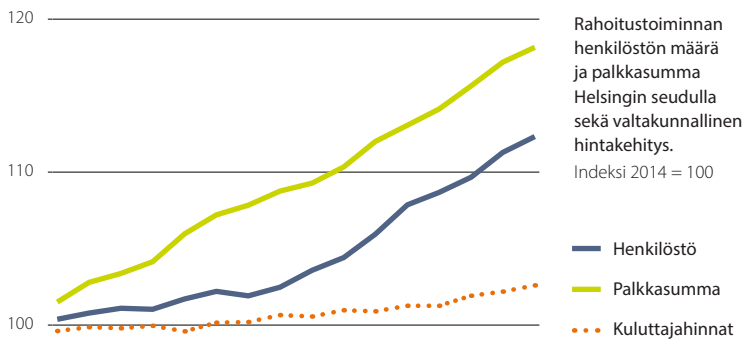
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihdon trendin vakaa kasvu jatkui ennakoarvion mukaan viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan loka-joulukuussa vajaat 7 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Vuodesta 2014 alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 27 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 2 %.

Alan palkkasumman trendi kasvoi edelleen viime vuoden lopussa. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla loka-joulukuussa 6 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Vuoden takaiseen verrattuna henkilöstömäärä oli 4 % korkeammalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemisalan palkkasumma on kasvanut viidenneksen vuodesta 2014. Alan henkilöstömäärä on vertailuvuoteen nähden yli kymmenyksen korkeammalla tasolla.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 26 900 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Majoitus- ja ravitsemisalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

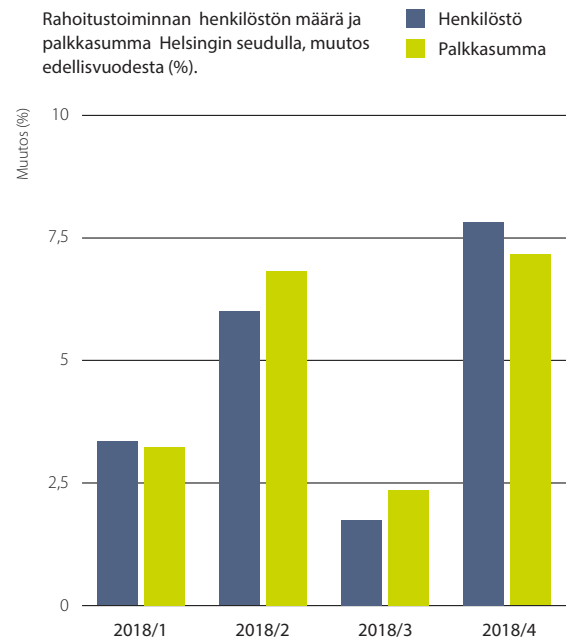
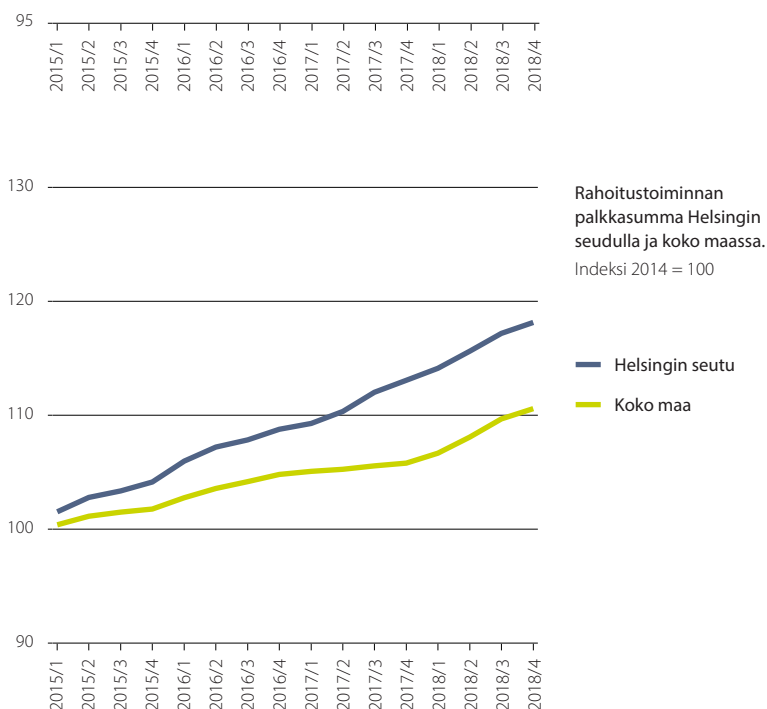
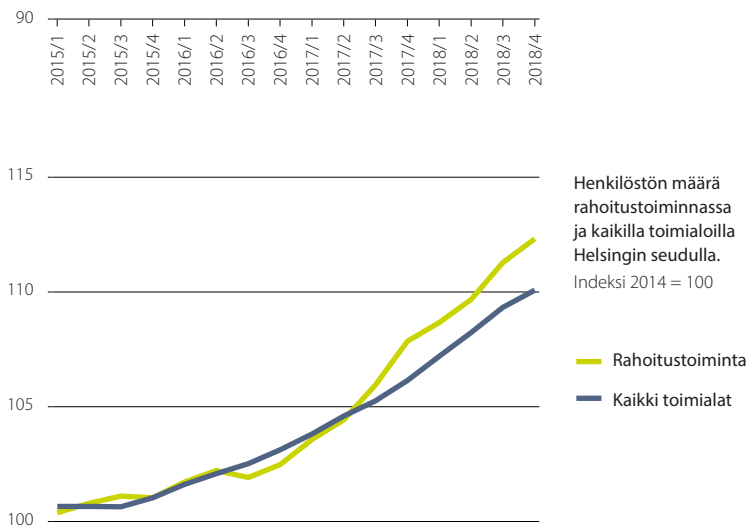

Rahoitustoiminnan palkkasumman ja henkilöstömäärän kasvu jatkui.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendin pitkään jatkunut kasvu jatkui viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli loka-joulukuussa 7 % korkeammalla tasolla. Rahoitustoiminnan palkkasumman kasvu jatkui myös koko maassa. Viimeksi kuluneen vuoden aikana alan palkkasumma oli vuoteen 2014 verrattuna Helsingin seudulla 17 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta 2 %.

Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui viime vuoden loka-joulukuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 8 % korkeammalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin kymmenyksen korkeammalla tasolla.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 29 800 työpaikkaa Helsingin seudulla.

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

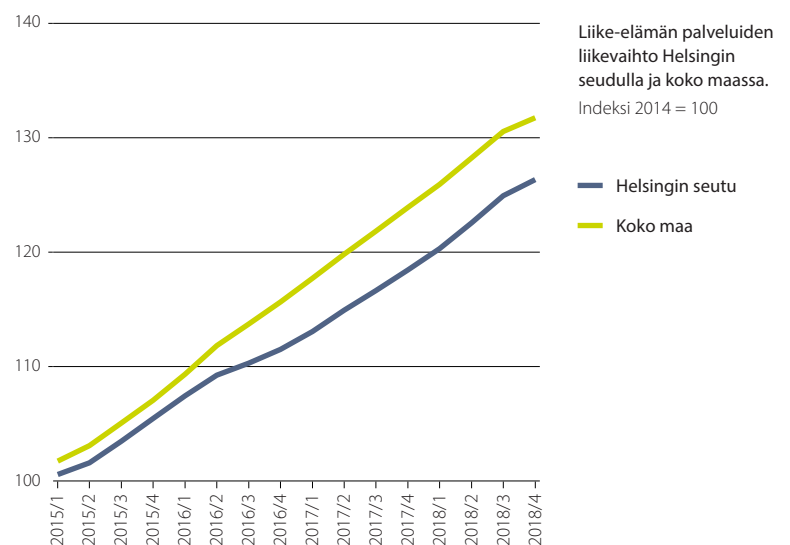
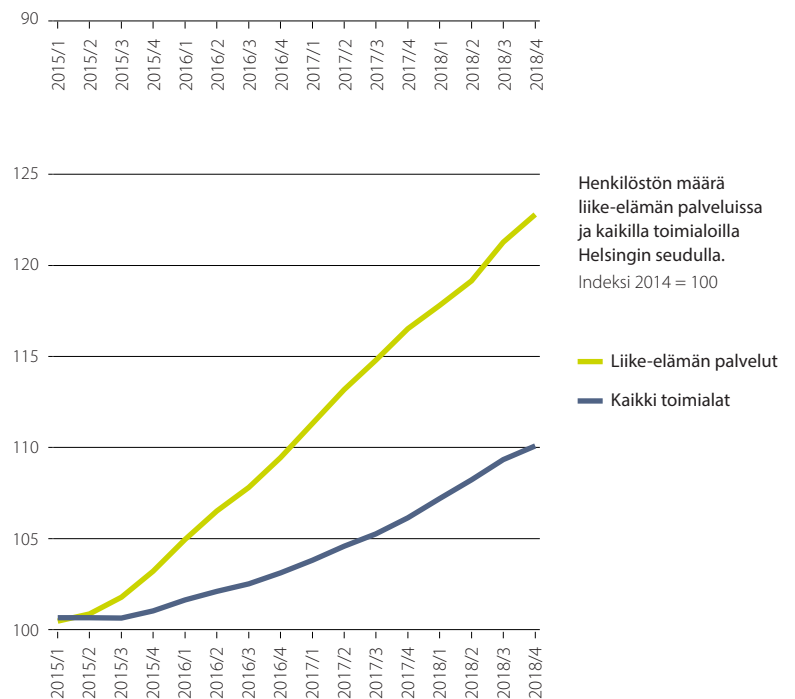
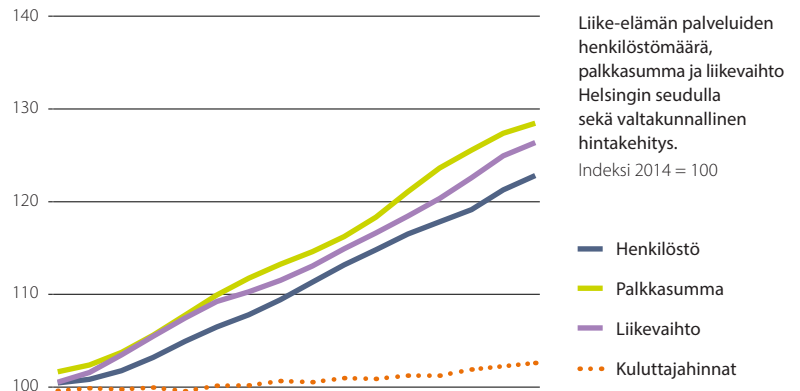
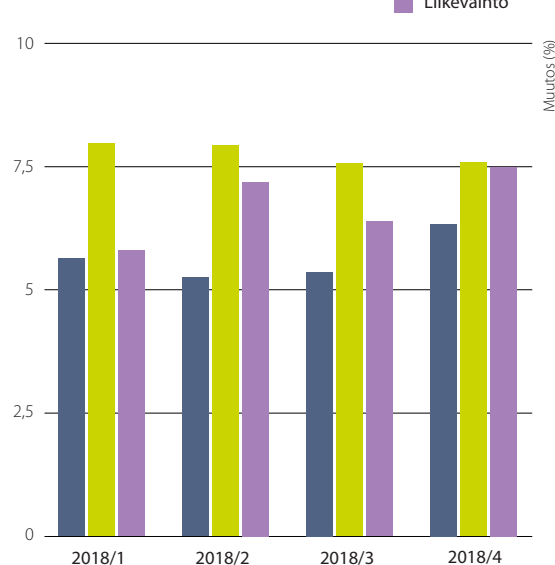
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminnan kehitys jatkui vahvana.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon kasvu jatkui ennakkoarvion mukaan viime vuoden loka-joulukuussa. Alan liikevaihdon trendi kasvoi edelleen myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli vuoden viimeisellä neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan noin 8 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2014 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut 24 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 2 %.

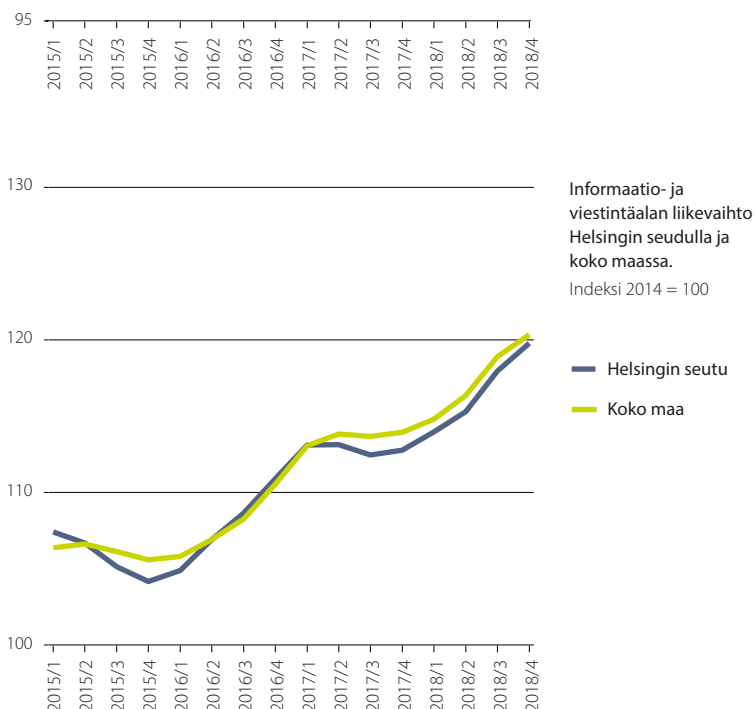
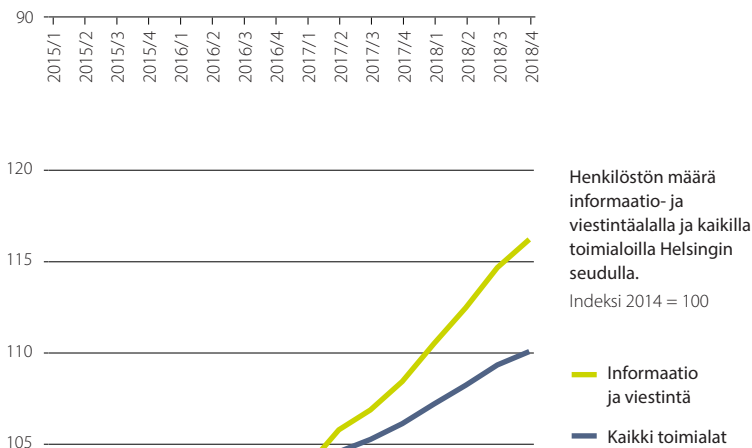
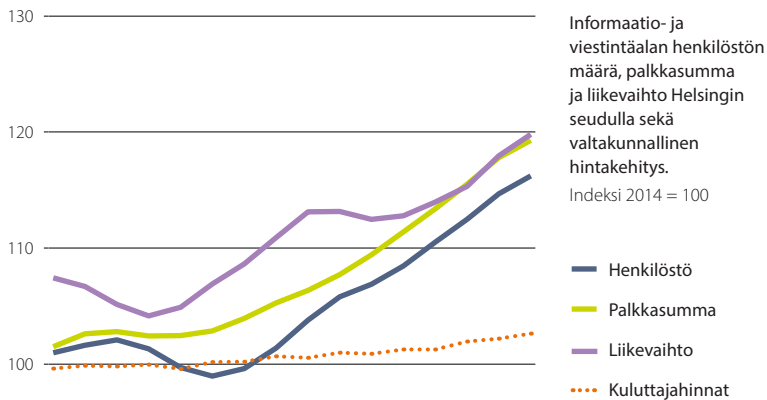
Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin vahva kasvu jatkui viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Loka-joulukuussa palkkasumma oli alalla vajaat 8 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendin kasvu jatkui. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärän kasvua oli 6 %. Vuoden 2014 tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin viidenneksen ja palkkasumma 27 % korkeammalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 130 400 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotuotanto, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutuotanto

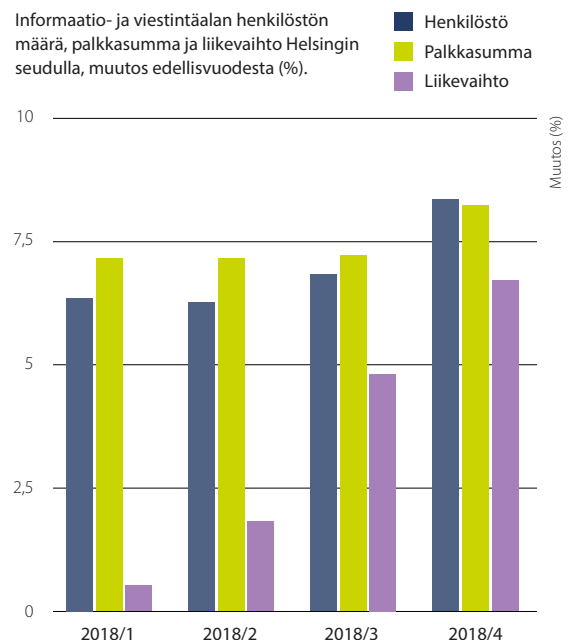

Informaatio- ja viestintäalan liiketoiminnan kasvu jatkui.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli loka-joulukuussa Helsingin seudulla arvion mukaan 7 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoteen 2014 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 17 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet 2 % vertailuvuoteen nähden.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendin kasvu jatkui viime vuoden loka-joulukuussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli 8 % korkeammalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärä kasvoi vuoden viimeisellä neljänneksellä vuotta aiempaan nähden 8 %. Vuoden 2014 tasoon verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 17 % ja henkilöstömäärä 14 %.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 68 300 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

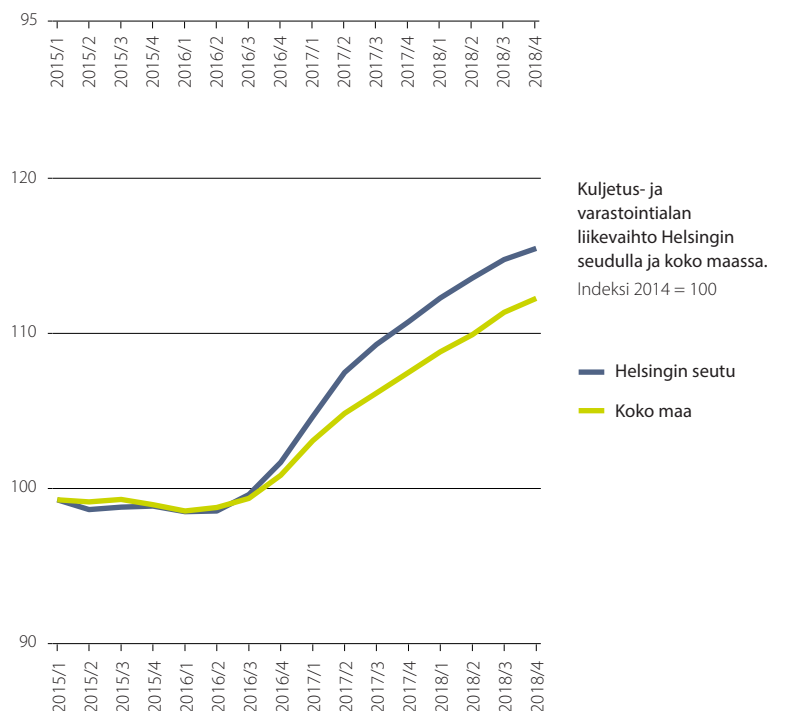
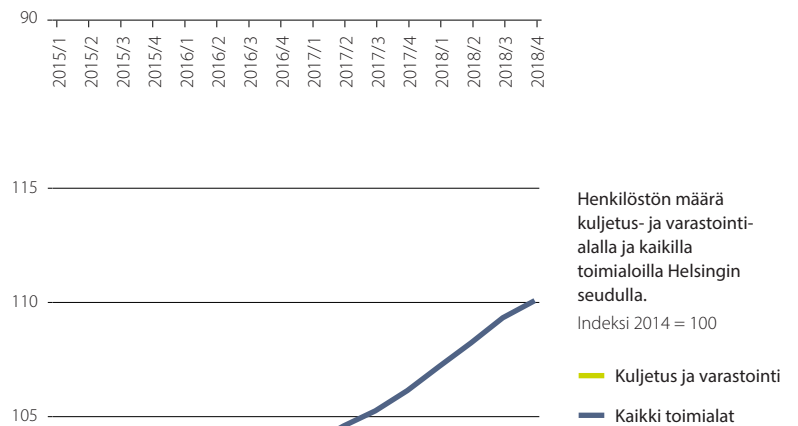
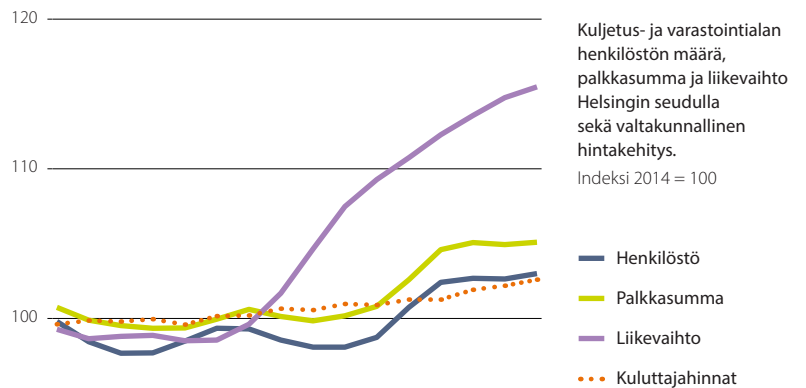
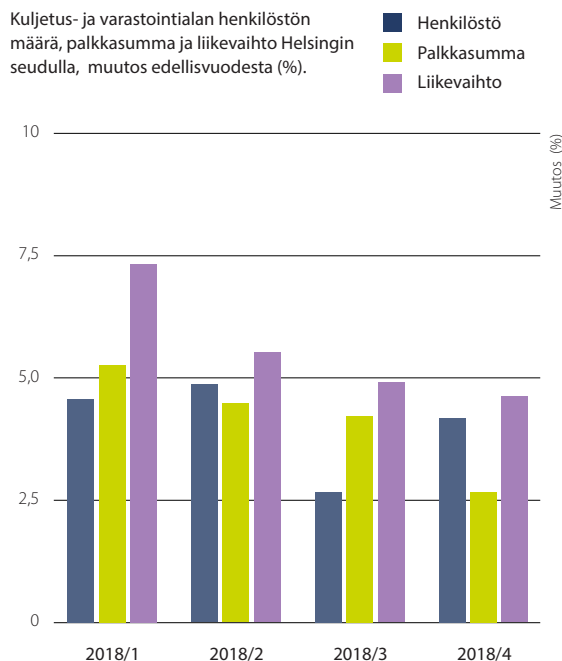
Kuljetus- ja varastointialan liikevaihdon kasvu jatkui, mutta alan palkkasumma ja henkilöstömäärä pysyivät ennallaan.

Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendin kasvu jatkui ennakoarvion mukaan viime vuoden viimeisellä neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendi kasvoi myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli loka–joulukuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan vajaat 5 % korkeammalla tasolla. Alan liikevaihto on kasvanut seudulla 14 % vuodesta 2014. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta 2 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendin kasvu hiipui viime vuoden toisella neljänneksellä ja trendi on pysynyt sen jälkeen lähes ennallaan. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli vuoden viimeisellä neljänneksellä noin 3 % korkeammalla tasolla. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 5 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2014. Myös alan henkilöstömäärän trendi pysyi suunnilleen ennallaan viime vuoden loka–joulukuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli 4 % korkeammalla tasolla. Vuoteen 2014 nähden alan henkilöstömäärä on kasvanut 3 %.

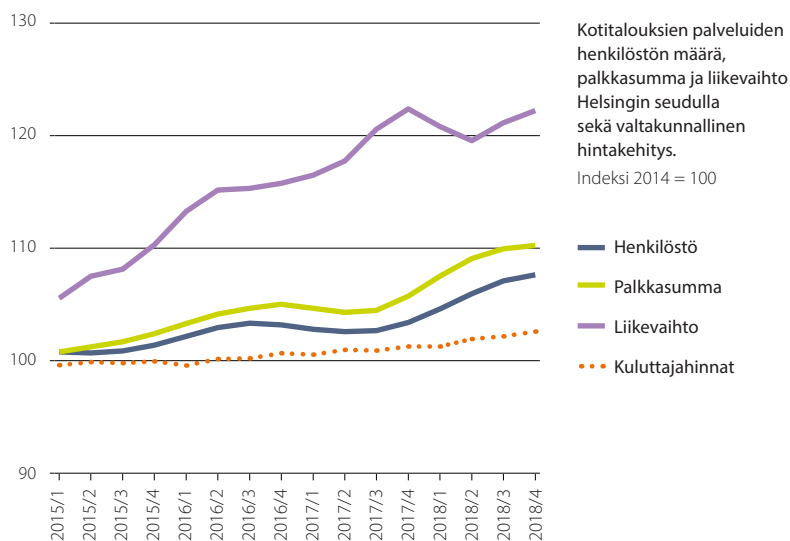
Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 51 700 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

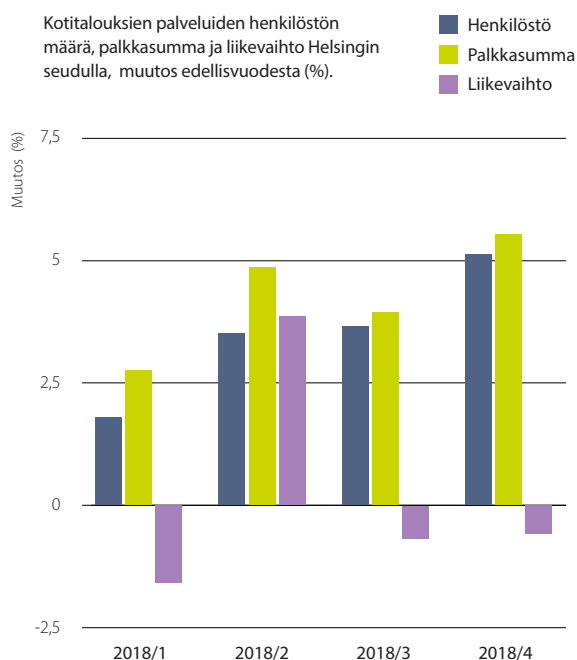
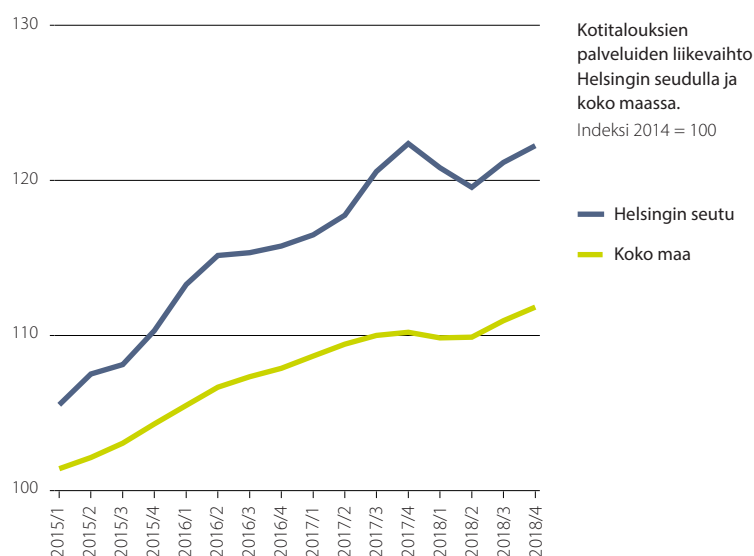
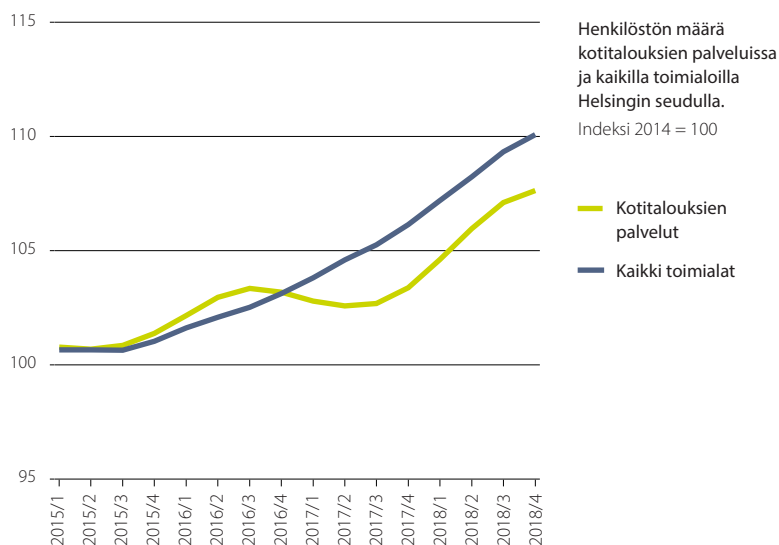

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liikevaihto kääntyi taas kasvuun.

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendin vahva kasvu notkahti viime vuoden alkupuolella, mutta trendi kääntyi taas kasvuun vuoden kolmannella neljänneksellä. Ennakkoarvion mukaan trendin kasvu jatkui vuoden lopussa. Alan liikevaihdon trendi kääntyi loivaan kasvuun myös valtakunnallisesti. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla loka-joulukuussa arvion mukaan vajaa prosentin alemmalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuodesta 2014 alan liikevaihto on kasvanut viidenneksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta 2 %.

Alan palkkasumman trendi kasvoi hienoisesti viime vuoden loppupuolella. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumman kasvua kertyi noin 6 %. Myös kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendin loiva kasvu jatkui. Vuoden takaiseen verrattuna alan henkilöstömäärä oli loka-joulukuussa 5 % korkeammalla tasolla. Vuoden 2014 tasoon nähden henkilöstömäärä on kasvanut 7 %. Alan palkkasumma on kasvanut 9 % vertailuvuoden tasosta.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 76 000 työpaikkaa Helsingin seudulla.

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset kohenivat hieman teollisuudessa ja rakentamisessa, mutta heikkenivät palvelualoilla. Maakunnan yrityksissä pula ammattityövoimasta on merkittävin tuotannon kasvun este, mutta myös heikko kysyntä on yrityksille ongelma.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen yritysten suhdannenäkymät heikkenivät selvästi viime vuoden loppukesän ja alkusyksyn aikana. Alan yritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymät kuitenkin kohenivat hienoisesti Uudellamaalla tammikuussa. Suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa -15, kun viime lokakuussa tehdyssä kyselyssä vastaava saldoluku oli -18. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat hieman vaisummat kuin koko maassa keskimäärin.

Palveluyritysten suhdanneodotukset heikkenivät niin Uudellamaalla kuin valtakunnallisesti. Tammikuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä -2, kun viime lokakuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 4. Koko maan palvelualojen suhdannenäkymät olivat tammikuussa Uudenmaan palveluyrityksiä hieman varovaisemmat.

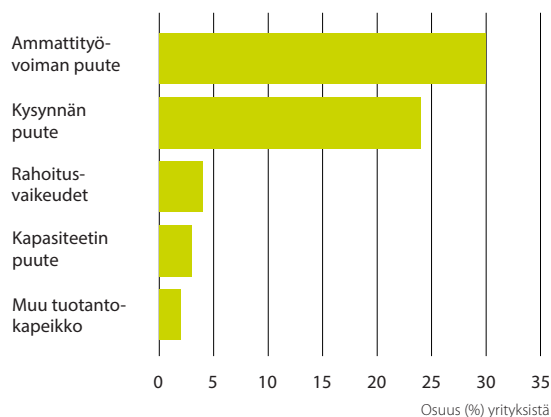
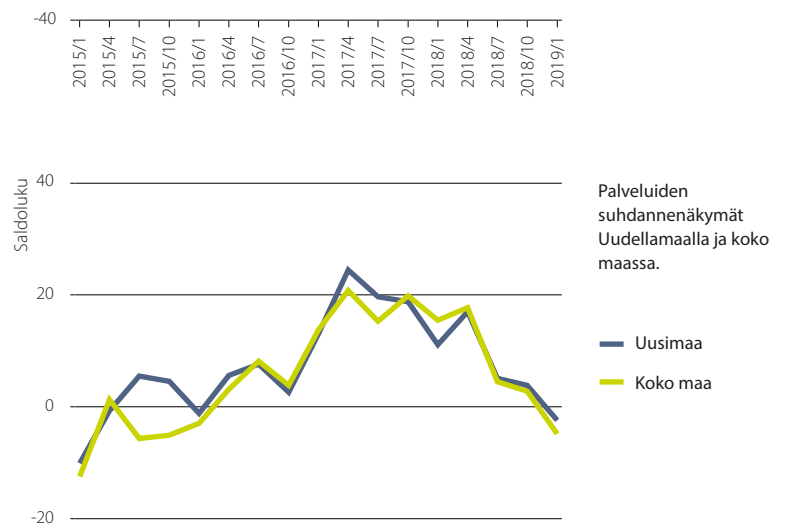
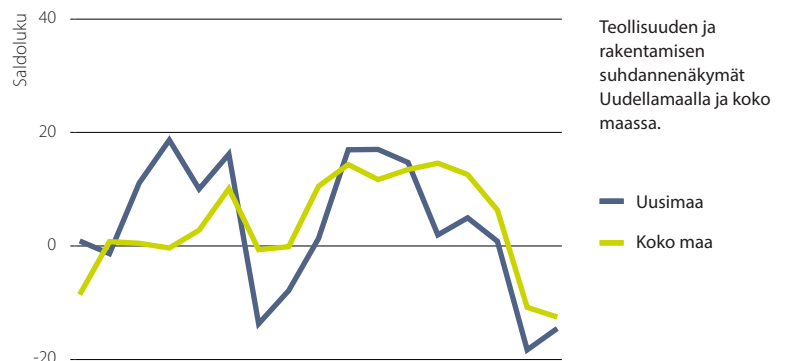
Uudenmaan yrityksissä henkilöstön määrä kasvaa hieman lähikuukausina. Henkilöstöodotuksia seuraavaan kolmen kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli tammikuussa maakunnan yrityksissä 9.

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli tammikuussa 55 %:lla Uudenmaan yrityksistä. Yleisin tuotannon kasvun este Uudellamaalla oli tammikuussa edelleen pula ammattitaitoisesta työvoimasta.

Ammattityövoimasta oli tammikuussa pulaa 30 %:lla alueen yrityksistä. Viime lokakuussa vastaava osuus oli 35 %. Heikko kysyntä oli ongelma 24 %:lla vastaajista.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuusien erotus.

Tuotannon kasvun esteet Uudenmaan yrityksissä.

Työllisten määrä ja tehdyt työtunnit ovat kasvaneet nopeasti – työllisyysaste on noussut eniten yli 60-vuotiailla

Työlliset ja työtunnit kasvaneet

Työllisyys on kasvanut Helsingin seudulla nopeasti, vuosina 2016–2018 keskimäärin 1,7 % vuodessa. Tämä on kompensoinut aikaisempien taantumavuosien heikkoa työllisyyskehitystä. Tehtyjen työtuntien määrä on kasvanut vielä vahvemmin kuin työllisyys. Työvoiman kysynnän nopeaan kasvuun on reagoitu seudun yrityksissä lisäämällä työtuntipanosta työntekijää kohti.

Työttömyys vähentynyt

Helsingin seudun työikäinen (15–64-v.) väestö kasvoi 10 300 hengellä vuodesta 2017 vuoteen 2018. Työttömien määrä väheni 3 500:lla ja työvoiman ulkopuolella oleva työikäinen väestö supistui 4 000 hengellä. Vastaavasti työlliseen työvoimaan kuuluvien määrä kasvoi peräti 17 900 henkeä, enemmän kuin koskaan aikaisemmin 2000-luvulla. Helsingin seudun työttömyysasteen vuosikeskiarvo oli viime vuonna 7,1 %, prosenttiyksikön vähemmän kuin vuonna 2015, jolloin se oli vuosikymmenen korkeimmalla tasolla.

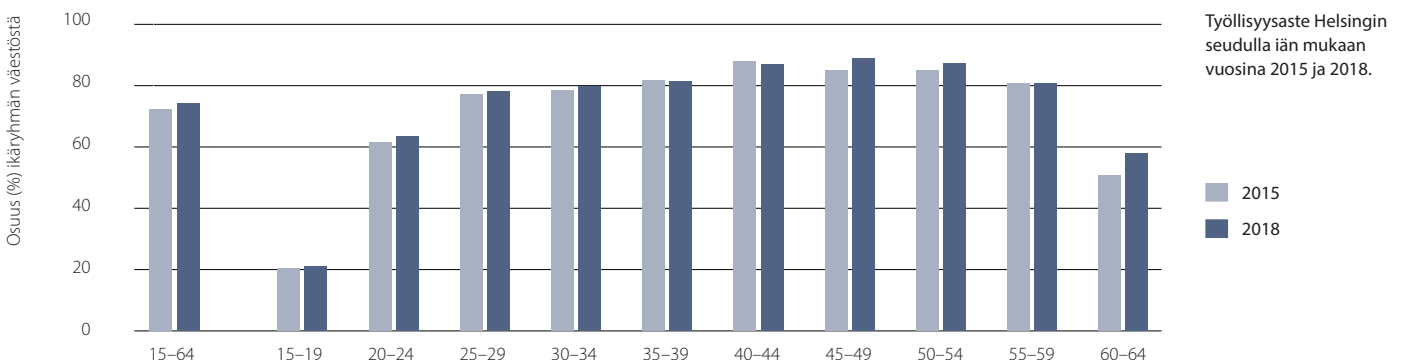
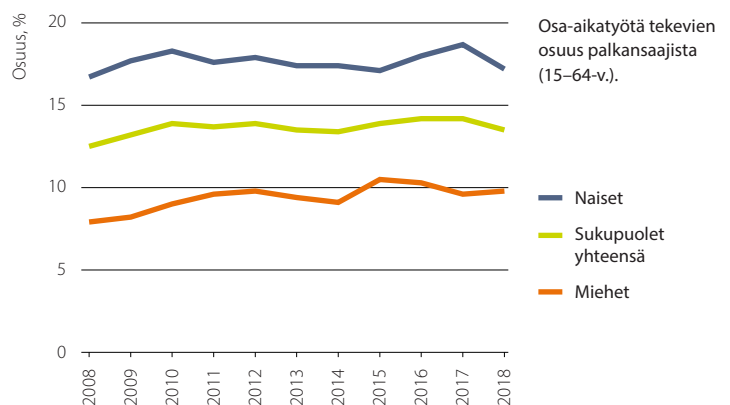
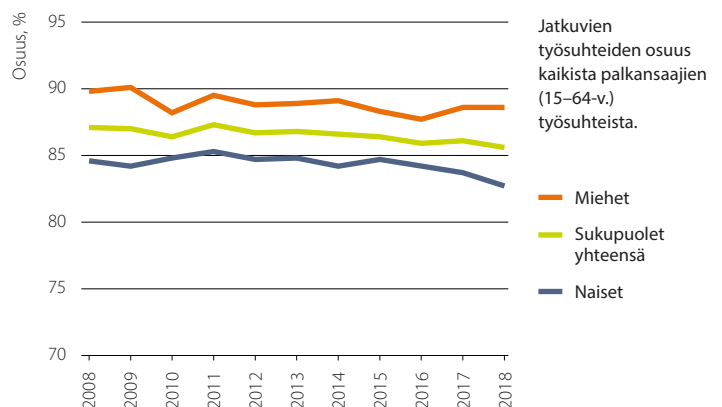
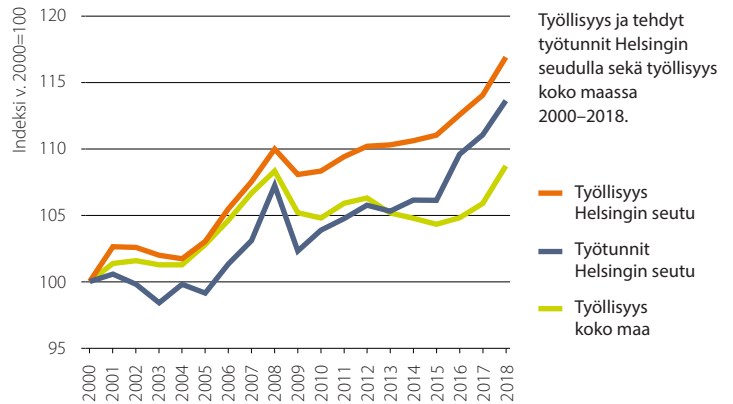
Työsuhteet ovat pääasiassa jatkuvia ja kokoaikaisia

Helsingin seudun palkansaajista 86 % oli työssä jatkuvassa työsuhteessa vuonna 2018. Osuus on laskenut hieman kuluvan vuosikymmenen aikana. Miehillä jatkuvat työsuhteet ovat selvästi yleisempiä kuin naisilla, ja ero on kasvanut viime vuosina. Palkansaajista 14 % teki viime vuonna osa-aikatyötä. Osuus on pysynyt vakaana 2010-luvulla. Osa-aikatyötä tekevien naisten osuus kääntyi laskuun vuonna 2018. Osuus oli naisilla edelleen 7,5 %-yksikköä korkeampi kuin miehillä.

Työllisyysaste nousi eniten yli 60-vuotiailla

Helsingin seudun työllisyysaste (työllisten osuus 15–64-vuotasta väestöstä) nousi 74,2 %:iin vuonna 2018. Luku on 1,8 %-yksikköä korkeampi kuin vuonna 2015. Korkeimmat työllisyysasteet – yli 85 % – ovat 40–54-vuotiaiden ikäryhmissä. Työllisyysaste nousi eniten 60–64-vuotiailla, 7 %-yksikköä. Myös 45–49-vuotiaiden työllisyys parani 4 %-yksikköä. Alle 35-vuotiaiden ikäryhmissä työllisyysaste nousi jonkin verran, mutta 35–44-vuotiailla laski hieman.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus, Helsingin seudun tiedot.

Helsingin seudun toimialakatsaus

1 | 19

Julkaisija	Helsingin seudun kauppakamari Kalevankatu 12, 00100 Helsinki puh. (09) 228 601 www.helsinki.chamber.fi
Toimitus	Kaupunkitutkimus TA Oy Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki www.kaupunkitutkimusta.fi
Lisätietoja	Johtaja Markku Lahtinen Helsingin seudun kauppakamari puh. +358 50 571 3564 markku.lahtinen@chamber.fi Toimitusjohtaja, tutkija Seppo Laakso Kaupunkitutkimus, puh. 0500 970 082 seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi Tutkija Tamás Lahdelma Kaupunkitutkimus, puh. 050 441 9534 tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi
Ulkoasu	Bread Visual Design kari@bread.fi Toimialakatsauksen verkkojulkaisu www.kaupunkitutkimusta.fi tai www.helsinki.chamber.fi Kannen kuva: iStockPhoto

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritus tiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuoritus tiedot).

Toimialoittaiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella.

Indikaattorin laskenta: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- **Helsingin seutu:** Toimialoittaisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. **Kuvaaja ja ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.
- **Suomi:** Kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpäätös.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2014. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2014.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2014) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	8 Kirkkonummi
1 Helsinki	9 Mäntsälä
2 Espoo	10 Nurmijärvi
3 Vantaa	11 Pornainen
4 Kauniainen	12 Sipoo
	13 Tuusula
	14 Vihti
Kehyskunnat	
5 Hyvinkää	
6 Järvenpää	
7 Kerava	

